

Gedoseerde waterverstrekking aan dragende zeugen

Carola van der Peet-Schwering, PV; Mechie Voermans, VPB-Sterksel

Op het Varkensproefbedrijf te **Sterksel** wordt bij dragende zeugen onderzoek gedaan naar het effect van verschillende water:voerhoudingen op de **mestproductie** en de reproductieresultaten. Doel van het onderzoek is meer inzicht krijgen in de waterbehoefte van dragende zeugen om daarmee de mestproductie te kunnen verlagen en de mestkwaliteit te verbeteren.

Drinkwaterbehoefte

Zeugenmest heeft een hoog vochtgehalte (95-97%). Dit betekent hoge transportkosten en dus hoge mestafzetkosten. In verband hiermee is het belangrijk om het waterverbruik per zeug zo laag mogelijk te houden.

Over de waterbehoefte van guste en dragende zeugen is weinig bekend. Wel is bekend dat de waterbehoefte afhankelijk is van veel factoren, zoals: voeropname, staltemperatuur, ruw eiwit- en elektrolyt(en)gehalte in het voer, productiestadium van het dier en stress. Het Centraal Veevoederbureau geeft de volgende adviesnormen: 8 tot 10 liter water per dag tijdens de eerste 85 dagen van de dracht en daarna 10 tot 12 liter water per dag. De Agricultural Research Council adviseert voor dragende zeugen een watergift van 5 tot 8 liter per dag. De variatie in geadviseerde watergift is dus groot. Dit geldt in nog sterkere mate voor de wateropname. In onderzoek zijn zowel bij onbeperkte als beperkte drinkwaterverstrekking aan dragende zeugen grote variaties in de wateropname gevonden (van 4 tot 54 liter/zeug/dag). Momenteel wordt op veel bedrijven beperkt (tweemaal 1 à 1,5

uur per dag) water gegeven aan de dragende zeugen. De gemiddelde wateropname van de zeugen op deze bedrijven varieert tussen de 11 en 15 liter per zeug per dag.

Onderzoek

Het ID-DL0 en het Praktijkonderzoek Varkenshouderij hebben gezamenlijk een onderzoek opgezet om meer inzicht te krijgen in de waterbehoefte van dragende en guste zeugen. Op het Proefstation te Rosmalen wordt nagegaan wat de variatie in wateropname is van dragende zeugen in groepshuisvesting bij onbeperkte drinkwaterverstrekking. Op het Varkensproefbedrijf te Sterksel wordt bij verschillende water:voerhoudingen nagegaan wat het effect is op de voeropname, de mestproductie, het drogestofgehalte van de mest, de reproductieresultaten en de conditie van individueel gehuisveste zeugen.

In het onderzoek, dat in december 1994 is gestart, worden drie verschillende water:voerhoudingen met elkaar vergeleken:

1 Water:voerhouding van 3,6:1 gedurende de totale dracht.

Tabel 1 : Te verstrekken hoeveelheid voer en water aan de dragende zeugen

Periode	kg voer/dier/dag	liters water/dier/dag		
		3,6:1	2,8:1	2,0:1
0 - 60 dagen dracht	2,2	8,0	6,2	4,4
60 - 85 dagen dracht	2,8	10,2	7,8	5,6
85 - 114 dagen dracht	3,4	12,2	9,6	6,8

2 Water:voewerhouding van 2,8:1 gedurende de totale dracht.

3 Water:voewerhouding van 2,0:1 gedurende de totale dracht.

De te verstrekken hoeveelheden voer en water aan de dragende zeugen zijn weergegeven in tabel 1.

De zeugen krijgen individueel water verstrekt met behulp van een waterdoseercomputer. 's Ochtends na het voeren krijgen de zeugen de helft van de dagelijks te verstrekken hoeveelheid water en 's middags na het voeren het resterende deel. De guste zeugen krijgen 8 liter water per dag verstrekt. Vanaf de dag van dekken wordt de watergift van 8 liter water per dag geleidelijk verlaagd met 1 liter water per dag tot het gewenste niveau is bereikt.

Gedurende de dracht wordt bij de helft van de zeugen driemaal een urinemonster genomen. In de urinemonsters worden onder andere de pH, het soortelijk gewicht en de osmotische waarde gemeten en daarnaast wordt nagegaan of er glucose, eiwit of bloed in de urine voorkomt. Als zeugen te weinig water krijgen zal de osmotische waarde van de urine te hoog worden en is er mogelijk een grotere kans op eiwit of bloed in de urine. Daarnaast wordt de voeropname van de zeugen nauwlettend in de gaten houden. Uit de literatuur is bekend dat als dieren te weinig water opnemen ook het voer niet opgenomen wordt.

Eind dit jaar worden de resultaten van het onderzoek gepubliceerd. ■

